

Sygn. akt III UK 110/19

POSTANOWIENIE

Dnia 17 grudnia 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Rączka

w sprawie z odwołania M. W.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w W.

o prawo do emerytury,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w dniu 17 grudnia 2019 r.,

na skutek skargi kasacyjnej organu rentowego od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)

z dnia 26 września 2018 r., sygn. akt III AUa (...),

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. zasądza od organu rentowego na rzecz ubezpieczonego kwotę 240 (dwieście czterdzieści) zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 26 września 2018 r. Sąd Apelacyjny w (...), sygn. akt III AUa (...), w sprawie z wniosku M. W. przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w W. o prawo do emerytury, po rozpoznaniu apelacji wnioskodawcy od wyroku z dnia 9 listopada 2017 r. Sądu Okręgowego w O. sygn. akt VU (...), w punkcie I. zmienił zaskarżony wyrok w punkcie I. oraz poprzedzającą go decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w O. z dnia 2 czerwca 2017 r. w ten sposób, że przyznał wnioskodawcy prawo do emerytury od dnia 1 maja 2017 r.; w punkcie II. zmienił zaskarżony wyrok w punkcie II. w ten sposób, że

zasądził od strony pozwanej na rzecz wnioskodawcy kwotę 180,- zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego; w punkcie III. zasądził od strony pozwanej na rzecz wnioskodawcy kwotę 270, - zł tytułem kosztów postępowania apelacyjnego.

Decyzją z dnia 2 czerwca 2017 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w W. odmówił wnioskodawcy M. W. wcześniejszej emerytury uzależnionej od szczególnych warunków pracy.

Wyrokiem z dnia 9 listopada 2017 r. Sąd Okręgowy w O. oddalił odwołanie wnioskodawcy od powyższej decyzji (pkt I) oraz obciążył go kosztami procesu (pkt II).

Apelację wywiódł wnioskodawca, zaskarżając wyrok w całości i zarzucając mu naruszenie: art. 184 ust. 1 w zw. z art. 32 ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych i § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, a ponadto § 2 ust. 1 i 2 wskazanego rozporządzenia, art. 233 § 1 k.p.c., art. 6 k.c. w zw. z art. 232 k.p.c.

Sąd Apelacyjny uwzględnił apelację wnioskodawcy, stwierdzając wbrew stanowisku Sądu I instancji, że wnioskodawca w spornym okresie od 17 lipca 1980 r. do 28 stycznia 1997 r. był zatrudniony – zarówno w mieszalni pasz, jak i suszarni - stale i w pełnym wymiarze w szczególnych warunkach, tj. w pracach przy wytwarzaniu śruty (dział X pkt 10 wykazu A stanowiącego załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r.).

Skargę kasacyjną od powyższego wyroku złożył pełnomocnik organu rentowego. W uzasadnieniu przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania powołał się na podstawę przyjęcia skargi do rozpoznania określoną w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c., czyli na potrzebę wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości. W ocenie skarżącego przepisami budzącymi takie wątpliwości są art. 184 ust. 1 w związku z art. 32 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (jednolity tekst: Dz.U. z 2017 r., poz. 1383 z późn. zm.) oraz § 4 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8, poz. 43 z późn. zm. co

powoduje konieczność odpowiedzi na pytanie, czy praca polegająca na suszeniu zielonki, mieszaniu pasz oraz rozdrabnianiu części zielonych roślin (zielonki) w zakładzie zajmującym się wytwarzaniem pasz są to prace przy wytwarzaniu mąki, kasz, płatków i śruty wskazanymi w Dziale X poz. 10 wykazu A stanowiącego załącznik do rozporządzenia.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną M. W. wniósł o nieprzyjęcie skargi kasacyjnej organu rentowego do rozpoznania, oddalenie skargi kasacyjnej organu rentowego w całości oraz o zasądzenie od organu rentowego na rzecz ubezpieczonego kosztów postępowania wywołanego wniesieniem skargi kasacyjnej, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna powoda nie kwalifikuje się do przyjęcia jej do merytorycznego rozpoznania. Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie (1) występuje istotne zagadnienie prawne, (2) istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, (3) zachodzi nieważność postępowania lub (4) skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. W związku z tym wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w powołanym przepisie, a jego uzasadnienie zawierać argumenty świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy.

Wniesiona w sprawie skarga kasacyjna zawiera wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania uzasadniony w ten sposób, że w istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości (art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.). Nie można jednak uznać, że skarżący wykazał istnienie przesłanki przyjęcia skargi do rozpoznania określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.

Oparcie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na wskazanej przesłance wymaga wykazania, że określony przepis prawa, będący źródłem poważnych wątpliwości interpretacyjnych, nie doczekał się wykładni albo

niejednolita wykładnia wywołuje rozbieżności w odniesieniu do identycznych lub podobnych stanów faktycznych. Wątpliwości te i rozbieżności należy przytoczyć, przedstawiając ich doktrynalne lub orzecznicze źródła (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 13 czerwca 2008 r., III CSK 104/08; czy z dnia 18 lutego 2015 r., II CSK 428/14, LEX nr 424365 i 1652383). Konieczne jest wskazanie argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen prawnych, a także przedstawienie własnej propozycji interpretacyjnej (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 13 grudnia 2007 r., I PK 233/07, OSNP 2009 nr 3-4, poz. 43). Powołanie się na rozbieżności w orzecznictwie wymaga ponadto przytoczenia i poddania analizie rozbieżnych orzeczeń sądów w celu wykazania, że rozbieżności te mają swoje źródło w różnej wykładni przepisu, bądź też przedstawienia argumentów wskazujących, że wykładnia przeprowadzona przez sąd drugiej instancji sprzeczna jest z jednolitym stanowiskiem doktryny lub orzecznictwa Sądu Najwyższego. Ponadto, ze względu na publicznoprawne funkcje skargi kasacyjnej, skarżący powinien wykazać celowość dokonania wykładni konkretnego przepisu przez Sąd Najwyższy ze względu na potrzeby praktyki sądowej (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 14 grudnia 2012 r., III SK 29/12, LEX nr 1238124).

W pierwszej kolejności należy zauważyć, że w rozpoznawanej sprawie skarżący nie wykazał, że wskazane przez niego przepisy prawa, nie doczekały się wykładni albo jego niejednolita wykładnia wywołała rozbieżności w odniesieniu do identycznych lub podobnych stanów faktycznych. Skarżący nie przedstawił również jakichkolwiek doktrynalnych lub orzeczniczych źródeł wątpliwości dotyczących wykładni. Wyroki Sądu Najwyższego z dnia 15 grudnia 2011 r., sygn. akt II UK 106/11 oraz z dnia 15 marca 2017 r., sygn. akt. I UK 120/16, powoływane przez skarżącego, w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, nie mogą stanowić podstawy do przyjęcia, iż istnieje rozbieżność w orzecznictwie dotycząca kwalifikacji zatrudnienia przy pracach określonych w dziale X pkt 10 w wykazie A, stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Dotyczą one bowiem zupełnie odmiennych stanów faktycznych. W pierwszym z nich Sąd Najwyższy zajmował się zagadnieniami związanymi z pracą przy spawaniu, drugi natomiast

związany był z zakresem pojęciowym prac przy wypieku pieczywa. Nie mogą zatem uzasadniać stanowiska składającego skargę kasacyjną organu rentowego, o rozbieżności w orzecznictwie sądów.

Po drugie, należy podnieść, że uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania w istocie sprowadza się do kwestionowania oceny stanu faktycznego dokonanej przez Sąd drugiej instancji, co do charakteru pracy wnioskodawcy. Według tych ustaleń, praca wnioskodawcy, pełniona zarówno w mieszalni pasz, jak i w suszarni, była pracą przy wytwarzaniu śruty w znaczeniu działu X pkt 10 w wykazie A stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r., co wystarcza do stwierdzenia, że wnioskodawca wykonywał prace w szczególnych warunkach. Tymczasem jakakolwiek polemika z oceną stanu faktycznego i materiału dowodowego dokonaną przez Sądy, w świetle art. 398³ § 3 k.p.c., jest niedopuszczalna i nie może stanowić podstawy skargi kasacyjnej.

Stwierdzając, że nie zachodzą przyczyny przyjęcia skargi, określone w art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy postanowił zgodnie z art. 398⁹ § 2 k.p.c. O kosztach sądowych orzeczono stosownie do art. 98 § 1 k.p.c.